

Sagen sattes til Forhandling.

Finansministeren (H. P. Hansen): Da Statsministeren paa Grund af Sygdom er forhindret i at være til Stede i Dag, skal jeg paa hans Vegne anbefale det foreliggende Forslag til Bestemmelser om Forandringer i Grundloven.

Forslaget, som det her foreligger, vedtaget i det andet høje Ting, gaar ud paa at ændre vor Forfatning, saa at man fra Tokammersystemet gaar over til Etkammersystemet. Den nugældende Ordning med to Ting valgt paa forskellig Maade har i de senere Aar paa flere Omraader vanskeliggjort Arbejdet, og Regeringspartierne er derfor enedes med Ministeriet om Fremsettelse af det Forslag, som nu er vedtaget i det andet høje Ting. Forholdet er jo det, at skønt de to Regeringspartier har Flertal baade blandt Folketingets og Landstingets Vælgere, de to sidste Landstingsvalg taget under eet, afspejler Resultatet af de stedfundne Afstemninger sig paa en højst forskellig Maade. De to Regeringspartier har i Folketinget 76 Repræsentanter, medens Venstre og Konservative har 66; i Landstinget har Venstre og Konservative derimod 41 Repræsentanter, medens Radikale og Socialdemokrater kun har 34. Dette højst forskellige Resultat skyldes den Valgmaade, som benyttes til Landstinget, hvor man jo har det indirekte Valg. Stemmerne lægges her ikke sammen fra hele Landet, som det sker ved Folketingsvalget, ja, end ikke fra de enkelte Kredse. Endvidere vælges Landstinget med Halvdelen hvert ottende Aar, saa at Stemmeafgivningen ikke kan komme til at give sig det samme Udslag som ved Folketingsvalget. Endelig er der endnu Levninger fra det gamle Landsting, idet man har 19 landstingsvalgte Medlemmer; som endnu ikke helt og fuldt kan siges at være et Udtryk for Vælgernes Afgørelse ved selve Landstingsvalgene.

Derfor har man ment, at det nu er paakrævet at foretage en Revision af vor Forfatning.

Som Forslaget her foreligger, gaar det ud paa, at der vælges en Rigsdag, altsaa bestaaende af eet Ting, og Valget til dette Ting foregaar efter de Regler, som nu er gældende for Valg til Folketinget. Efter Forslaget ændres Grundloven paa den Maade, at overalt, hvor der staar „Folketinget“, erstattes det med „Rigsdagen“. Antallet af Medlemmer af den Rigsdag, som tænkes at fremgaa af denne Ordning, fastsættes i Valgloven. De i den nugældende Grundlov indeholdte Bestemmelser angaaende Lands-

tinget udgaar alle. Endvidere foretages den Ændring i Grundloven, at Bestemmelsen om Rigsretten udgaar, idet man mener, at saavel Kongen som den nye Rigsdag maa have Paataleret over for Ministrene angaaende deres Embedsførelse, og hvis en saadan Paatale rejses, maa Afgørelsen ske ved de civile Domstole.

Endelig findes der i det Forslag, som her foreligger, en Bestemmelse om, at der vælges et fast Revisionsudvalg, sammensat saaledes, at det rummer juridisk, administrativ og teknisk Sagkundskab. Dets Opgave bliver at underkaste Lovforslagene et Gennemsyn, før de kommer til endelig Afgørelse i Rigsdagen. Man har ment, at naar der kun var eet Ting, kunde det maaske være paakrævet at have et saadant Udvalg, der kunde gennemse Forslagene, inden de kom til endelig Vedtagelse.

Det er i store Træk de Ændringer, som Forslaget gaar ud paa.

Nu vil man maaske fra forskellige Sider spørge, om det ogsaa er paakrævet at søge en Forfatningsændring gennemført paa nærværende Tidspunkt, og man vil henvise til, at det kun er 20 Aar siden, at man foretog den store Grundlovsrevision. Man maa imidlertid erindre, at den Grundlov, der blev vedtaget dengang, var et Kompromis mellem forskellige Partier. Man naaede ikke at faa gennemført det, som mange havde ønsket: den lige og almindelige Valgret.

Jeg har nævnt en Del indskrænkende Bestemmelser i den nugældende Grundlov med Hensyn til Valgretten til Landstinget; men det bør heller ikke glemmes, at der i denne Grundlov findes en Bestemmelse, hvorefter det næsten er umuligt at opløse Landstinget. Man har ved adskillige Lejligheder oplevet det mærkelige, at Landstinget har stemt Forslag ned, og at man saa fra visse Partiers Side har henvist til, at man kunde jo opløse Folketinget og se, om Regeringen havde Flertal i Befolkningen og Tilslutning til det foreliggende Forslag. Det rimelige vilde være, at det var det Ting, der gik imod et Forslag; der i det givne Tilfælde blev opløst. Endvidere maa man heller ikke glemme, at den Tid, vi lever i, er en anden end for 20 Aar siden, og at der meget ofte kræves hurtig Gennemførelse af forskellige Lovforslag.

Hvis det her foreliggende Forslag blev gennemført, vilde den almindelige Valgret være gennemført helt og fuldt, og det er mit Haab, at de demokratiske Partier maa kunne enes om at gennemføre dette gamle Krav. Selv i konservative Kredse har der